

تحلیل میزان امنیت شهری و زیست محیطی در پیاده‌راه‌های اقلیم بارشی رشت (مطالعه موردی: پیاده‌راه علم‌الهدی)

الهام پورمهابادیان^{*۱}

e.pourmahabadian@iaushk.ac.ir

حسن احمدی^۲

سید یوسف امیری^۳

تاریخ پذیرش: ۹۷/۳/۸

تاریخ دریافت: ۹۶/۱۲/۱۵

چکیده

زمینه و هدف: هدف این تحقیق، تحلیل میزان امنیت در پیاده‌راه‌ها با رویکرد امنیت زیست محیطی در اقلیم بارشی می‌باشد که به عنوان نمونه، پیاده‌راه علم‌الهدی در شهر رشت برگزیده شده است.

روش بررسی: روش تحقیق، توصیفی - تحلیلی بوده و جمع‌آوری داده‌ها، به روش کتابخانه‌ای و میدانی با استفاده از پرسشنامه و نظرسنجی از شهروندان انجام شده است. در این پژوهش، برای تحلیل پرسشنامه‌ها از نرم‌افزار SPSS استفاده شده است.

یافته‌ها: پیاده‌راه‌ها یکی از اصلی‌ترین فضاهای شهری در شهرها می‌باشند و نقش بسیار عمده‌ای را در امنیت شهری و زیست محیطی افراد و فعالیت‌های شهری دارند. بنابراین می‌توان گفت: تأمین امنیت انسانی و زیست محیطی این فضاها می‌تواند کمک شایانی به شهروندان و رشد کیفی شهر داشته باشد. چرا که امنیت زیست محیطی یکی از مؤلفه‌های اصلی امنیت انسانی محسوب می‌گردد و مقوله امنیت نیز در زیرمجموعه‌های ایجاد پایداری شهرها ذکر شده است؛ به همین دلیل بررسی میزان امنیت در پیاده‌راه‌ها و ارائه اصول ارتقا آن می‌تواند در ایجاد شهر ایمن، زنده، فعال و دارای محیط زیست سالم با استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر نقش حیاتی داشته باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاکی از آن است که بعد از تبدیل خیابان علم‌الهدی به پیاده‌راه، از لحاظ کالبدی و مسائل امنیت زیست محیطی، تمهیداتی در نظر گرفته شده که میزان امنیت را در این فضا بالا برده است؛ از جمله این تمهیدات عدم امکان ورود وسایل نقلیه موتوری در این فضاها، کنترل این فضاها توسط پلیس و روشنایی و نورپردازی با استفاده از انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر بوده است. علاوه بر این موارد در ارتقا امنیت مؤلفه‌های دیگری نیز مؤثر هستند که در این پژوهش بدانها پرداخته شد.

واژه‌های کلیدی: امنیت، محیط زیست، فضاهای شهری، انرژی‌های تجدیدپذیر، پیاده‌راه.

۱- استادیار گروه معماری، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. * (مسئول مکاتبات)

۲- استادیار، گروه شهرسازی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

۳- استادیار، گروه معماری، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

Analysis of the Security Level in the Pedestrians and Surrounding Tissues in the Historical Regions of the City

(Case Study: Alam-Alhoda Pedestrians)

Elham Pourmahabadian^{1*}

e.pourmahabadian@iaushk.ac.ir

Hasan Ahmadi²

Yousef Amiri³

Admission Date: May 29, 2018

Date Received: March 6, 2018

Abstract

Background and Objective: The purpose of this research is to analyze the security level of the walkways with the environmental safety approach in the perimeter climate, as exemplified by the Alam-Al-Hadi crossing in Rasht.

Method: The research method was descriptive-analytic and data collection was done by library and field method using a questionnaire and a survey of citizens. In this research, SPSS software was used to analyze the questionnaires.

Findings: Pedestrians are one of the main urban spaces in cities and play a very important role in urban and environmental safety of people and urban activities. Therefore, it can be said that providing human and environmental safety of these spaces can be of great help to the citizens of the city. Because environmental safety is considered as one of the main components of human security and the security category is mentioned in the subsections of cities sustainability; therefore, the study of the security of the walkways and the presentation of its upgrading principles can be used to create a city, live, active and maintaining a healthy environment using renewable energy.

Discussion and Conclusion: The results of the research indicate that after turning Alam al-Huda Street into a sidewalk, in terms of physical and environmental security issues, measures have been considered that have increased the level of security in this space; Among these measures were the impossibility of entering motor vehicles in these spaces, the control of these spaces by the police, and lighting using clean and renewable energies. In addition to these cases, other components are effective in improving security, which were addressed in this study.

Keywords: Security, Environment, Urban Spaces, Renewable Energies, Walkways.

1- Assistant Professor, Department of Architecture and Urban Studies, Tehran Central Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. **(Corresponding Author)*

2- Assistant Professor, Department of Urban studies, Guilan University, Rasht, Iran.

3- Assistant Professor, Department of Architecture, Guilan University Rasht, Iran.

مقدمه

مفهوم فضای شهری امن در مقابل فضای شهری ناامن قرار دارد. پدیده ناامنی دارای دو جنبه عینی و ذهنی است و کلیه عرصه‌های زندگی را در بر می‌گیرد. مقوله ناامنی از جنبه عینی، کلیه مظاهر ناامنی از جمله آلودگی محیط زیست، هوای ناسالم، آلودگی صوتی، ترس، خشونت و مانند آنها را شامل می‌شود و مفهوم ناامنی از جنبه ذهنی شامل داوری درخصوص امنیت منطقه و فضاست. ناامنی پدیده‌ای مانند فقر است و می‌توان گفت که مقدمه دیگر پدیده‌های آسیب‌شناختی از جمله ناامنی، خشونت شهری و مانند آن است. پیدایش انقلاب صنعتی، افزایش سطح زندگی، ابداع اتومبیل و پیشرفت فناوری حمل و نقل، موجب رشد بیش از اندازه شهرها پس از جنگ جهانی شده است و متعاقباً مشکلات زیست‌محیطی، آلودگی، ترافیک، فقر و... در شهرها را به دنبال داشته است (۱). فضای شهری امن، قدر مسلم فضایی است که هم از نظر عینی و هم از نظر ذهنی، امنیت و آسایش خاطر برای حاضران، عابران و ناظران را به وجود آورد (۲). از طرفی حضور فعال مردم در شهر، از عوامل افزایش امنیت در فضای شهری است. فضاهایی دارای کیفیت بالا هستند که وسیع‌ترین دامنه فعالیت‌های پیاده را امکان‌پذیر می‌کند (۳) و امنیت انسانی و زیستی را ایجاد می‌کند. میزان امنیت در بافت‌های تاریخی که در قلب مناطق متراکم شهرها واقع شده‌اند، اهمیت خاصی پیدا می‌کند، چرا که کیفیت محیط زندگی بیشتر مردم در این مکان‌ها سنجش می‌شود (۴). اصلی‌ترین پایه نظریه فضاهای قابل دفاع نیومن، تعریف و حفاظت از مرزهای یک محیط است که به عواملی از قبیل: «امنیت زیست‌محیطی»، «امنیت فضاهای شهری»، «بلندمرتبه‌سازی‌ها»، «نوع قرارگیری بلوک‌ها نسبت به یکدیگر» و «اندازه بلوک‌ها و واحدهای مسکونی» وابسته است که در تمامی آنها رعایت اصول و قواعد مرتبط با محیط زیست را باید به همراه داشته باشد. فرهنگ شهرسازی فضای قابل دفاع را فضایی می‌داند که ساکنان ساختمان‌های همسایه توانایی نظارت و کنترل آن را دارند (۵). می‌توان گفت فضاهای بدون دفاع شهری عموماً از رشد سه عامل شکل می‌گیرد: «عدم سازگاری

بین فرم، کارکرد و معنی»، «فضاهای بدون کارکرد یا دارای کارکرد متناوب (در مقاطعی از روز یا فصل یا سال تبدیل به فضاهای مرده می‌شوند» و «نبود رؤیت بصری» (۶) که یکی از عوامل مهم نبود رؤیت بصری بی‌توجهی به ایجاد فضاهای سبز و دوستدار محیط زیست است. چرا که اکثر مردم به دلیل پیاده‌راه بودن ماهیت این مسیرها زمان خود را در این فضاها صرف می‌کنند و تأمین امنیت آنها به‌ویژه امنیت انسانی و زیست‌محیطی آنها یکی از اهداف اصلی رشته‌های محیطی می‌باشد (۷). تغییرات آب و هوایی نگرانی و دغدغه مشترک بشریت است و تأکید بر همکاری جهانی در کنترل گازهای گلخانه‌ای با تکیه بر اصل مسئولیت مشترک اما متفاوت و شناسایی مسئولیت اولیه دولت‌های توسعه یافته برای انتشار و مبارزه با گازهای گلخانه‌ای مورد نظر است (۸). یکی از مباحث اصلی در شهر ایجاد امنیت برای کلیه شهروندان است. این مهم ارتباط تنگاتنگی با کیفیت فضاهای شهری دارد به گونه‌ای که یکی از مؤلفه‌های اصلی سنجش کیفیت فضاها، بررسی میزان امنیت در آنها است (۹).

هدف این پژوهش، تحلیل میزان امنیت شهری و امنیت زیست‌محیطی در پیاده‌راه علم‌الهدی شهر رشت است. در این پژوهش سعی بر آن بوده است که ابتدا معیارهایی که در ایجاد امنیت در پیاده‌راه مؤثر هستند را شناخته و سپس اصولی برای ارتقای امنیت انسانی و زیست‌محیطی در این فضاها ارائه دهیم. برای تحلیل معیارها از پرسشنامه و برای تحلیل آنها از نرم‌افزار SPSS استفاده شده است و در انتها با استفاده از آزمون آماری فریدمن، رتبه هر معیار را مشخص کرده و سپس در انتها اصولی برای ایجاد و ارتقای امنیت ارائه داده شده است.

دورکیم عقیده دارد جرم پدیده طبیعی اجتماعی است و از نظام، فرهنگ و تمدن هر اجتماع ناشی می‌گردد و تا زمانی که اجتماع و نظام آن باقی است، جرم نیز دارای خصوصیت دائمی خواهد بود و هر عملی که وجدان عمومی را جریحه‌دار کند جرم محسوب می‌شود (۱۰) بدیهی است عدم توجه به محیط زیست که از فرهنگ و تمدن جوامع نشأت می‌گیرد عملی است که

ساختمان، پنجره‌ها، ورودی‌ها و خروجی‌ها، پارکینگ، پیاده‌روها، دروازه‌های نگهبانی، درختان محوطه‌سازی و بوته‌ها، استفاده از نرده‌ها یا دیوار، علائم و بقیه موانع فیزیکی باشد؛ (۳) قرارگیری اشخاص یا فعالیت‌هایی برای حداکثر کردن امکان نظارت؛ (۴) حداقل استانداردهای تعمیر و نگهداری روشنایی که ایجاد روشنایی در هنگام شب در پارکینگ‌ها، پیاده‌روها، ورودی‌ها، خروجی‌ها و سایر مناطق مربوط برای ایجاد یک محیط ایمن ضروری می‌نماید» (۱۲).

کنترل دسترسی: کنترل دسترسی یک مفهوم در طراحی می‌باشد که نه تنها در امنیت شهری بلکه در امنیت انسانی و رهایی از ترس نیز تاثیرگذار است. کنترل دسترسی اصولاً برای کاهش قابلیت انجام جرائم، کاربرد دارد و به معنی تدارک کنترل دسترسی طبیعی و افزایش نظارت طبیعی برای محدود کردن ورود مجرمانه، مخصوصاً در مناطقی که به سادگی مشاهده نمی‌شوند، می‌باشد. با این کار مزاحمان به طرق زیر ساده‌تر تشخیص داده می‌شوند (۱۲): (۱) استفاده از پیاده‌رو، پوشش‌های مختلف کف، دروازه، روشنایی و محوطه‌سازی برای دادن راهنمایی واضح به عموم از ورودی‌ها و خروجی‌ها؛ (۲) استفاده از دروازه‌ها، نرده‌ها، دیوارها، محوطه‌سازی و روشنایی برای جلوگیری یا عدم تشویق دسترسی افراد به مناطق تاریک یا مناطق بدون نظارت. محیطی که برای یک فضای خصوصی طراحی شده است.

حمایت از فعالیت: حمایت از فعالیت کار برنامه‌ریزی شده برای فضا است. حمایت فعالیت یعنی قرار دادن فعالیت در جایی که اشخاص درگیر یک فعالیت می‌شوند و این خود بخشی از سیستم نظارت طبیعی خواهد شد. مثال‌ها شامل این موارد هستند (۱۲): (۱) قرار دادن فعالیت‌های ایمن در مناطقی که جرات مزاحمت را از مزاحمان می‌گیرد، به منظور افزایش دادن نظارت طبیعی بر این فعالیت‌ها و حس ایمنی برای استفاده کنندگان نرمال و احساس خطر برای مزاحمان؛ (۲) قرار دادن فعالیت‌های پر خطر در مکان‌های امن‌تر برای غلبه بر آسیب‌پذیری این فعالیت‌ها با استفاده از نظارت طبیعی و کنترل دسترسی به فضای ایمن؛ (۳) فضاهای اجتماعی که در آن نظارت طبیعی یا کنترل دسترسی ایجاد شده و یا قرار دادن این

وجدان عمومی را جریحه‌دار نموده و جرم تلقی می‌شود. به عبارت دیگر تمامی جوامع و گروه‌های انسانی دارای هنجارهای خاص خود هستند که با یک تداوم خاص و در مدت زمان طولانی به وجود آمده‌اند، قوانینی که سرپیچی از آنها مستوجب مجازات است و تغییر در این هنجارها به عنوان جرم تلقی می‌شود (۱۱). در ارتباط با اصول جلوگیری از جرائم از طریق طراحی محیطی، از شش اصل در موقعیت‌های خاص محیطی استفاده شده است که بارعبایت آن تا حد زیادی می‌تواند از وقوع جرم جلوگیری کرد:

– قلمرو: قلمرو مفهومی است که به طور واضح فضای خصوصی را از نیمه خصوصی مشخص می‌کند و ایجاد حس مالکیت می‌کند. بنابراین مالکیت، محیطی را ایجاد می‌نماید که حضور غریبه‌ها و مزاحم‌ها در آن مشخص می‌شود و از طریق روش‌هایی نظیر: (۱) حس گسترش مالکیت مشروع توسط تقویت نظارت طبیعی موجود در استراتژی‌های کنترل دسترسی طبیعی بوسیله موارد سمبلیک (غیر فیزیکی) یا عوامل اجتماعی؛ (۲) طراحی فضا برای اجازه دادن به استفاده مداوم و اهداف مورد نظر؛ (۳) استفاده از پیاده‌رو، محوطه‌سازی، استفاده از گیاهان و پوشش‌های گیاهی به منظور کمک به محیط زیست سالم، هنرهای تجسمی (نقاشی، مجسمه)، علائم، صفحات و نرده‌ها، مالکیت فضا را مطرح و تعیین می‌کنند. «زیرا آسان‌تر تعریف می‌شوند (۱۲). همان‌طور که ذکر شد قلمرو نقش بسزایی در محیط مالکیت و امنیت شهری و زیست‌محیطی دارد، مثلاً در آپارتمان‌نشینی بحث مالکیت مشاع و فضاهای سبز و یا در اراضی کشاورزی تعیین حد و مرز بین دو ملک را می‌توان نام برد.

– **نظارت طبیعی:** نظارت طبیعی، یک مفهوم طراحی است که بر اساس آن مزاحمان را زیر نظر نگه می‌دارد. ایجاد نظارت طبیعی، به ایجاد محیطی کمک می‌نماید که فرصت‌های زیادی برای رفتارهای نرمال مردم آنجا ایجاد می‌کند. فضاها می‌توانند به نحوی طراحی شوند که به وسیله روش‌هایی نظیر: «(۱) طراحی و قرارگیری ویژگی‌های فیزیکی برای حداکثر نمودن امکان دید؛ (۲) این می‌تواند شامل: جهت‌گیری

زندگی را به ارمغان می‌آورد (۱۶). سؤالات و موضوعاتی که به واسطه ارتکاب جرم به وجود می‌آیند نظیر مسائلی هستند که در گفتمان فلسفی مدرنیته مطرح شده‌اند. می‌توان این گونه عنوان کرد که افزایش سرقت‌ها و نیز قاچاق مواد مخدر که اکثر کشورهای غربی را تحت تأثیر قرار داده است ارتباط بسیار نزدیکی با افزایش ثروت و دارایی، گسترش رفاه، گردش آزاد پول، رفت و آمد آزادانه اشخاص، پیچیدگی معماری شهری و اعطای آزادی گسترده در برخی زمینه‌ها دارد (۱۱). جرم امروزه مشکل تمام کشورها است و مستقیم یا غیرمستقیم بر زندگی تمام افراد تأثیر می‌گذارد. علاوه بر مشکل جرم، ترس از جرم نیز یکی از معضلات جوامع کنونی است که آثار روان‌شناختی شدیدی چون اضطراب، بی‌اعتمادی، انزوا در زندگی انسان‌ها باقی گذاشته و موجب می‌شود تا افراد از حضور در محیط اجتناب کنند (۱۷) و امنیت انسانی را متأثر نماید. "انگیزه، زمان و مکان" سه عامل اصلی بروز جرائم هستند. بنابراین تفاوت در ویژگی‌های مکانی و زمانی و الگوهای رفتاری، توزیع فضایی متفاوت بزهکاری در سطح شهرها را پدید می‌آورد (۱۸). به همین دلیل نیاز است که راهکارهایی برای پیشگیری از جرم ارائه گردد تا نرخ جرائم در شهرها کاهش یابد. نقش برنامه‌ریزی شهری در اینجا از اهمیت قابل توجهی برخوردار می‌شود، به این دلیل که برنامه‌ریزی شهری به عنوان علم ساماندهی شهرها، می‌تواند نقش مهمی در تغییر شرایط فیزیکی و مکانی آن جهت کاهش جرائم ایفا نماید و برنامه‌ریزان شهری می‌توانند با شناخت ویژگی‌ها و تسهیلات مکانی جرم در شهرها و با اعمال تغییرات در این محیط و همچنین با برنامه‌ریزی و طراحی محیطی به منظور حذف تسهیلات محیطی جرم، نرخ جرائم را در سطح شهرها به حداقل برسانند که برای تحقق بهتر این امر باید از تجارب شهرسازان و معماران و متخصصان محیط زیست در این زمینه بهره‌گیرند و ساختار نظام کنترلی را طوری طراحی یا تغییر دهند، تا به هدف پیشگیری از جرم و کاهش میزان ارتکاب و تکرار آنها دست یافت. در این زمینه رویکردهای چندی پیشنهاد شده است که رویکرد پیشگیری از جرم (CPTED) یکی از مشهورترین آنها است که از دهه ۱۹۶۰

نوع فضا در مکان‌هایی که دور از دیدرس مزاحمان است؛ (۴) اصلاح برنامه‌ریزی فضایی برای امکان استفاده مؤثر و ایجاد تراکم مناسب برای رفتارهای مورد قبول.

تعمیر و نگهداری: تعمیر و نگهداری مناسب محوطه‌سازی، روشنایی و بقیه موارد می‌تواند به تقویت قلمرو، نظارت طبیعی و کنترل دسترسی طبیعی را تسهیل نماید. این کارها شامل: (۱) تعمیر و نگهداری مناسب تجهیزات نورپردازی مطابق با استانداردها؛ (۲) تشخیص این مفهوم‌های اصولی می‌تواند به راهنمایی مالکان، معماران، برنامه‌ریزان و سازندگان در طراحی محیط ساخته شده کمک بنماید. کاربرد مناسب سخت‌افزار ایمنی و حذف ضعف‌های امنیتی از نقطه نظر ساختاری می‌تواند دارای یک اثر مهم روی آینده مسئله جرم باشد (۱۳).

روشنایی: روشنایی خوب یکی از مؤثرترین موانع جرائم است. وقتی که از نور به نحو مؤثری استفاده شود، موجب ایجاد ترس برای انجام فعالیت‌های مجرمانه می‌شود و امکانات نظارت طبیعی را گسترش می‌دهد و امنیت انسانی را تأمین می‌نماید و باعث کاهش وحشت افراد از تاریکی می‌گردد. نوع و کیفیت نور مورد نظر از یک کاربری به کاربری دیگر فرق می‌کند، اما هدف در تمام موارد استفاده از انرژی پاک و تجدیدپذیر با توجه به نوع اقلیم و همسو با حفظ محیط زیست منطقه است (۱۴).

همزمان با پیشرفت‌هایی که بشر در علوم مختلف به دست آورده و در پی آن تغییرات و دگرگونی‌های عظیم جوامع، به ویژه توسعه شهرنشینی، صنعتی شدن، دگرگونی‌های فرهنگی، تغییر در سبک زندگی و تحول در ساخت نهادهای اجتماعی و وظایف و کارکردهای آنها، موجب بروز مشکلات اجتماعی شده و چاره‌اندیشی برای آنها تحقیقات زیادی را طلب می‌نماید (۱۵) این پیشرفت‌های بشر به محیط زیست آسیب‌های غیر قابل جبران نیز وارد نموده است. در غالب شهرهای جهان، جرائم معمولاً تهدیدی جدی برای حیات، تمامیت فردی و دارایی‌های انسان‌ها است. وقوع بیش از حد این جرائم در محیط‌های شهری نه فقط با اصول مسلم نظام اجتماعی تعارض دارد، بلکه همراه خود ضایعات سنگین، سختی و رنج انسان‌ها، به هدررفتن منابع اقتصادی، سرخوردگی شهروندان و وخامت کلی در کیفیت

مطرح شده است. (۱۹).

وابستگی جرم و بزهکاری به طرز تفکر، فرهنگ، پیشرفت و عقب ماندگی جامعه و زمینه موجود موجب شده تعریف دقیقی ارائه نگردد. زمانی که نظم نهادینه شده دچار اختلال می‌شود ما با اختلال هنجاری روبه‌رو می‌شویم و آن وقت است که امنیت به عنوان مسئله مطرح می‌شود (۲۰). به عقیده دورکیم بی‌هنجاری (اختلال هنجاری به وضعیتی اطلاق می‌شود که ارتباط با ساختار اجتماعی و در طول یک دوره بی‌نظمی ویژگی کنترل و مهار کننده هنجارهای اجتماعی بر اعمال افراد از بین می‌رود و تمایلات و آرزوهای آنان بی حد و حصر می‌شود (۲۱). دو دسته عوامل محیطی (طبیعی و انسان‌ساخت) و عوامل غیرمحیطی (عوامل فرهنگی، اقتصادی اجتماعی) در پیدایش چنین شرایطی تأثیرگذار می‌باشند (۲). امنیت در فرهنگ لغت "ایمن شدن، در امان بودن و نداشتن بیم"، "ایمنی و امن" (۲۲) و "نداشتن دلهره، رهایی از خطر و ترس یا وجود آرامش و آسایش" و "ایمن شدن، در امان بودن، آرامش و آسودگی" (۲۳) معنی شده است. لذا مراد از امنیت را می‌توان همان آسایش خاطر دانست. از این رو، امنیت به معنای "رهایی از خطر، تهدید، آسیب، ترس یا وجود آرامش، اطمینان، آسایش و اعتماد" است (۲۴). همچنین دو جزء مهم امنیت، رهایی از نیاز و ترس، دقیقاً در قرآن در "الذی اطعمهم من جوع و آمنهم من خوف" (سوره قریش - آیه ۴) نیز مورد اشاره قرار گرفته است. امنیت به مفهوم "احساس آرامش و اطمینان خاطر از عدم تعرض به جان، مال و سایر حقوق انسان، ارزشی انحصاری و از ضرورت‌های زندگی فردی و اجتماعی است" (۲۲).

واکنش نسبت به ترس از قربانی شدن، باعث می‌شود که بسیاری از مردم، از خطرات دوری کنند که این خود می‌تواند منجر به عدم حضور مردم نه تنها در یک مکان خاص بلکه در بیشتر فضاهای عمومی شود (۲۵). در شهرهای دوره تاریخی ایران مساله دفاع از شهر از اولویت‌های طراحی بوده است. بارزترین نمونه آن را می‌توان در حصار پیرامون شهرها دید که علاوه بر ساختار اجتماعی و کالبدی شهر، احساس آرامش خاطر و تجربه زیستن در یک شهر امن را فراهم نموده است. پایبندی نهادینه به اصول ارزشی و اعتقادی مشترک و انسجام فرهنگی و

اجتماعی از مهمترین عوامل موجد امنیت است؛ در عین حال تأثیرات محیط مصنوع نیز در این زمینه غیرقابل انکار است (۲). جین جیکوبز موضوع آوردن مردم به خیابان و آموزش آنان برای نگریستن به آن در جهت خود-انتظامی نمودن یک خیابان را مورد تأکید قرار داده و آن را موجب سرزندگی و پویایی خیابان می‌داند (۲۵). اسکار نیومن بر نظارت فعالانه و تعریف عرصه‌ها تأکید کرده و نظریه فضاهای قابل دفاع را مطرح می‌کند. وی سه فاکتور بیگانگی همسایگان نسبت به هم، عدم وجود نظارت و همچنین در دسترس بودن راه فرار را در افزایش جرم محلات مسکونی مؤثر می‌داند و هیلر نیز بر این موضوع تأکید دارد (۲۵).

بافت هر شهر نحوه شکل‌گیری و مراحل رشد و توسعه شهر را در طول تاریخ به ویژه به لحاظ کالبدی و عملکردی نشان می‌دهد. معابر به عنوان ساده‌ترین جزء و عنصر فرم شهری می‌باشند که عمده‌ترین مکان‌های عمومی شهر و اصلی‌ترین ارگان حیاتی آن را شکل می‌دهند (۲۶). فضای شهری مشتمل بر دو فضای اجتماعی و فیزیکی می‌باشد (۲۷) که ابعاد اجتماعی و عملکردی آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. فضای شهری زمینه مشترکی است که مردم، فعالیت‌های موسمی و کارکردی را که پیوند دهنده اعضای جامعه است، در آن انجام می‌دهند (۵). فضای شهری، مصنوعی است سازمان یافته، آراسته و واجد نظم که به صورت زمینه‌ای برای فعالیت‌ها و رفتارهای انسانی عمل می‌نماید (۲۸). به گفته ترانسیک، فضای شهری، فضایی است که بهترین تناسب را میان زمینه فرهنگی، کالبدی و نیازها و انتظارات استفاده‌کنندگان فراهم می‌آورد تا مردم رفتاری متناسب با آن را بروز دهند (۲۹) و زمانی این امر امکان‌پذیر خواهد بود که امنیت انسانی و زیست‌محیطی افراد تأمین گردد.

روش بررسی

هدف این پژوهش، بررسی میزان امنیت شهری و زیست‌محیطی در پیاده‌راه علم‌الهدی و بافت‌های اطراف آن در شهر رشت با توجه به اقلیم بارشی آن است. روش تحقیق توصیفی - تحلیلی می‌باشد و داده‌های مورد استفاده از دو روش کتابخانه‌ای و

شهر رشت در خیابان علم‌الهدی در حد فاصل میدان شهرداری تا میدان سبزه میدان و طی ماه‌های مرداد تا اسفند سال ۱۳۹۱ اجرا شده است. لازم به ذکر است که فاز دوم پیاده‌راه فرهنگی شهر رشت در حد فاصل میدان شهرداری تا خیابان حاجی‌آباد و بخشی از خیابان‌های شریعتی و سعدی اجرا شد که در طی ماه‌های شهریور تا اسفند ۱۳۹۴ به بهره‌برداری رسید.

یافته‌ها

جهت بررسی میزان امنیت شهری و زیست‌محیطی در پیاده‌راه علم‌الهدی شهر رشت، ابتدا عوامل مؤثر بر ایجاد امنیت زیست‌محیطی بررسی شده و سپس این عوامل از دیدگاه شهروندان مورد سنجش قرار گرفته است؛ بدین منظور معیارهای مورد پرسش در جدول (۱) آمده است.

میدانی به دست آمده است. اطلاعات کتابخانه‌ای مورد استفاده در این پروژه از روش‌های مختلف از جمله مراجعه به کتب، مجلات، پروژه‌های تحقیقی، نقشه‌ها و جستجوی اینترنتی حاصل شده است. در این قسمت هدف این بوده که از آخرین اطلاعات موجود در رابطه با موضوع مورد مطالعه استفاده شود. مطالعات میدانی شامل مصاحبه با افراد و پرسشنامه‌ای حاوی سؤالات گوناگون جهت نظرخواهی از شهروندان شهر رشت می‌باشد. برای تهیه سؤالات از ادبیات پژوهش، مؤلفه‌های مختلف در ارتباط با امنیت و عوامل کالبدی ایجاد امنیت استفاده شده است. سؤالات به گونه‌ای طراحی شده اند که امکان کمی کردن آنها با استفاده از نرم‌افزار SPSS و نتیجه‌گیری از این داده‌ها وجود داشته باشد تا بتوان در انتها نتیجه‌گیری مناسبی در ارتباط با میزان امنیت در این فضا انجام داد.

محدوده مورد مطالعه این پژوهش، پیاده‌راه علم‌الهدی شهر رشت می‌باشد که به عنوان فاز اول احداث پیاده‌راه فرهنگی

جدول ۱- سؤالات طراحی شده برای سنجش عوامل مؤثر بر میزان امنیت انسانی و زیست‌محیطی در پیاده‌راه علم‌الهدی

Table 1. Questions designed to assess the factors affecting human security and the environment on the Alam-Alhuda sidewalk

سؤالات	عوامل مؤثر بر امنیت
تا چه میزان ورودی پیاده‌راه‌ها با اهداف زیست‌محیطی اقلیم رشت تعریف شده است؟	دشواری دسترسی به اهداف مجرمانه
تا چه میزان به این پیاده‌راه حس تعلق دارید و امنیت شهری و زیست‌محیطی را تأمین می‌کند؟ تا چه میزان قلمرو و حریم پیاده‌راه مشخص است؟ تا چه اندازه از نرده و شمشاد و پوشش‌های محیط زیستی برای تعیین حریم‌ها (مثلاً حریم عابر پیاده و ...) استفاده شده است؟	قلمرو
تا چه میزان در پیاده‌راه کنج‌ها و کوچه‌های بن بست و تاریک وجود دارد؟ تا چه میزان پیاده‌راه پر و پیچ و خم داشته و سبب افزایش جرم و جنایت شده است؟ تا چه میزان دسترسی به مکان‌های مختلف در پیاده‌راه وجود دارد؟ تا چه اندازه این دسترسی‌ها توسط افراد مختلف مانند پلیس کنترل می‌شود؟	کنترل و دسترسی (نفوذپذیری)
تا چه میزان فعالیت‌های شبانه روزی (درمانگاه، آژانس و...) در پیاده‌راه وجود دارد؟ تا چه میزان فعالیت‌های جاذب جمعیت مانند فضای سبز، پارک و... در پیاده‌راه وجود دارد؟	حمایت از فعالیت‌ها

عوامل مؤثر بر امنیت	سؤالات
نظارت طبیعی	تا چه اندازه در فضاهای مختلف در پیاده‌راه مردم حضور داشته و فضاها خاموش و ساکت نمی‌باشد؟ تا چه میزان امکان دید به فضاهای مختلف پیاده‌راه از پنجره‌های خانه‌های مسکونی امکان‌پذیر است؟ تا چه میزان طبقه همکف جداره‌ها، کاربری تجاری قرار گرفته است؟
نظارت سازمان دهی شده رسمی	تا چه میزان در پیاده‌راه دوربین‌های مداربسته وجود دارد و یا پلیس بر فضاها نظارت دارد؟
تعمیر و نگهداری	تا چه میزان از انرژی‌های تجدیدپذیر در چراغ‌ها، مبلمان شهری (میز و نیمکت‌ها) و... استفاده شده است؟
اندازه فضا	تا چه اندازه در پیاده‌راه بناهای بزرگ مقیاس و بلندمرتبه وجود دارد؟ تا چه میزان در پیاده‌راه، ازدحام موجب افزایش جرم و جنایت شده است؟
فرم فضا	تا چه میزان در پیاده‌راه فضاهای دوستدار محیط زیست وجود دارد؟ تا چه میزان در طراحی پیاده‌راه رعایت موازین زیست‌محیطی صورت گرفته است؟
روشنایی	سطح نورپردازی و روشنایی در این محدوده را تا چه حد مناسب اقلیم رشت و در جهت استفاده از انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر می‌دانید؟ تا چه اندازه نورپردازی بافت، سبب امنیت شده است؟

منبع: نگارنده، ۱۳۹۶

است. از میان پاسخ‌دهندگان، حدود ۵۰ درصد خانم و ۵۰ درصد آقا هستند که به طور تصادفی از میان جامعه آماری انتخاب شده‌اند. در ادامه نمودارهای مربوط به این آمار آمده است. بیشترین تعداد پاسخ‌دهندگان، سن بین ۳۰-۴۰ سال بوده‌اند که مدت اقامت آنها در این مکان، ۲۰-۳۰ سال بوده است. تحصیلات آنان نیز بیشتر لیسانس و فوق لیسانس می‌باشد (جدول ۲).

برای تعیین حجم نمونه، از روشی استفاده شد که به جامعه آماری وابسته نباشد. سطح اطمینان ۹۵ درصد برگزیده شد یعنی ۵ درصد خطا مورد پذیرش قرار گرفت؛ در نتیجه با استفاده از فرمول کوکران، حجم نمونه ۹۶ به دست آمد. بدین دلیل، ۹۶ پرسشنامه پر شده است. برای پایایی ابزار سنجش از روش محاسبه ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. آلفای به دست آمده از ۹۶ پرسشنامه با ۲۱ پرسش، ۰/۸۶۱ شده

جدول ۲- آلفای کرونباخ جهت سنجش پایایی پرسشنامه

Table 2. Cronbach's alpha to assess the reliability of the questionnaire

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	96	94.1
	Excluded ^a	6	5.9
	Total	102	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

(Source: Author's Calculations)

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.861	21

(منبع: محاسبات نگارنده)

پرسیده شده کاملاً تأیید می‌گردد. زیرا تمامی شهروندان، میزان امنیت ایجاد شده در بافت، پس از تبدیل این خیابان به پیاده‌راه را بسیار مثبت ارزیابی کردند و عواملی که سبب ایجاد امنیت شهری و زیست‌محیطی بیشتر می‌شود را شامل موارد زیر می‌دانستند:

میزان توجه به اهداف زیست‌محیطی با توجه به اقلیم رشت، استفاده از پوشش‌های زیست‌محیطی اقلیم بارشی در مبلمان شهری، استفاده از انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر، رعایت اصول و موازین زیست‌محیطی در پیاده‌راه، حضور پلیس، ایجاد کاربری‌های متنوع جهت حضورپذیری بیشتر، افزایش ساعات خرید و فروش (ایجاد کاربری‌های ۲۴ ساعته و توجه به زندگی شبانه)، کم کردن ازدحام، ایجاد بناهای جدید به جای بناهای مخروبه، توجه به همه اقشار (معلولین و...)

در ادامه برای بررسی میزان امنیت شهری و زیست‌محیطی در پیاده‌راه علم‌الهدی از آزمون فریدمن استفاده شده است. این تحلیل به منظور بررسی عوامل مؤثر بر امنیت بافت‌های تاریخی با توجه به نتایج پرسشنامه‌ها که در جداول بالا انجام گرفته است، صورت می‌گیرد. نتایج به دست آمده در جدول زیر، حاکی از آن است که میانگین رتبه محاسبه شده برای "سطح نورپردازی و روشنایی در این محدوده را تا چه حد مناسب با اقلیم رشت و در جهت استفاده از انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر می‌دانید؟ (مؤلفه روشنایی در ارتباط با انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر در بافت)" بیشترین مقدار بوده و کمترین مقدار نیز برای سؤال "تا چه میزان در پیاده‌راه، ازدحام موجب افزایش جرم و جنایت شده است؟" می‌باشد و این به لحاظ آماری نیز مورد تأیید می‌باشد زیرا سطح معنی داری، کمتر از ۰/۰۵ می‌باشد. این موارد با توجه به دو پرسش باز که از شهروندان

جدول ۳- آزمون فریدمن جهت رتبه‌بندی نظر افراد در رابطه با میزان و عوامل ایجاد امنیت شهری و زیست‌محیطی در

پیاده‌راه علم‌الهدی

Table 4. Friedman test to rank people's opinions about the extent and factors of urban and environmental security on the Alam-ul-Huda sidewalk

میانگین رتبه	ویژگی‌ها
۱۶/۲۶	سطح نورپردازی و روشنایی در این محدوده را تا چه حد مناسب می‌دانید؟
۱۵/۲۲	تا چه میزان طبقه همکف جداره‌ها، کاربری تجاری قرار گرفته است؟
۱۵/۰۱	تا چه میزان در پیاده‌راه بناهای شاخص وجود دارد؟
۱۴/۸۶	تا چه اندازه نورپردازی بافت، سبب ایمنی شده است؟
۱۴/۷۶	تا چه میزان فعالیت‌های جاذب جمعیت مانند سینما، پارک و... در پیاده‌راه وجود دارد؟
۱۴/۷۱	تا چه میزان به مبلمان شهری (میز و نیمکت‌ها، چراغ‌ها و...) رسیدگی، نظافت و تعمیر می‌شود؟
۱۴/۵۵	تا چه اندازه در فضاهای مختلف در پیاده‌راه مردم حضور داشته و فضاها خاموش و ساکت نمی‌باشد؟
۱۳/۶۴	تا چه میزان به این پیاده‌راه حس تعلق دارید؟
۱۲/۹۱	تا چه میزان قلمرو و حریم پیاده‌راه مشخص است؟
۱۲/۹۱	تا چه میزان دسترسی به مکان‌های مختلف در پیاده‌راه وجود دارد؟
۱۲/۹۱	تا چه اندازه‌ای دسترسی‌ها توسط افراد مختلف مانند پلیس کنترل می‌شود؟
۱۲/۹۱	تا چه اندازه در پیاده‌راه بناهای بزرگ مقیاس و بلندمرتبه وجود دارد؟
۱۱/۵۸	تا چه میزان امکان دید به فضاهای مختلف پیاده‌راه از پنجره‌های خانه‌های مسکونی امکان‌پذیر است؟

میانگین رتبه	ویژگی‌ها
۱۰/۶۵	تا چه میزان ورودی پیاده‌راه تعریف شده است؟
۱۰/۶۵	تا چه اندازه از نرده و شمشاد برای تعیین حریم‌ها (مثلاً حریم عابرپیاده و...) استفاده شده است؟
۱۰/۶۵	تا چه میزان در طراحی پیاده‌راه از تصویرهای منظم و فرم‌های خوانا استفاده شده است؟
۳/۵۸	تا چه میزان پیاده‌راه مسیره‌های پرپیچ و خم داشته و سبب افزایش جرم و جنایت شده است؟
۳/۴۳	تا چه میزان در پیاده‌راه دوربین‌های مداربسته وجود دارد و یا پلیس بر فضاها نظارت دارد؟
۳/۲۹	تا چه میزان در پیاده‌راه کنج‌ها و کوچه‌های بن‌بست و تاریک وجود دارد؟
۳/۲۹	تا چه میزان فعالیت‌های شبانه روزی (درمانگاه، آژانس و...) در پیاده‌راه وجود دارد؟
۳/۲۴	تا چه میزان در پیاده‌راه، ازدحام موجب افزایش جرم و جنایت شده است؟

منبع: نگارنده، ۱۳۹۶

Test Statistics^a

N	96
Chi-Square	1245.526
Df	20
Asymp. Sig.	.000

a. Friedman Test

بحث و نتیجه‌گیری

شده است؟" می‌باشد. بنابراین بعد از تبدیل شدن این خیابان به پیاده‌راه به علت احیای کالبدی عناصر، میزان امنیت شهری و زیست‌محیطی در پیاده‌راه و بافت‌های اطراف بسیار بالا رفته است. علاوه بر این عوامل، محیط زیست سالم، امنیت شهری و مؤلفه‌های امنیت انسانی یعنی رهایی از ترس و رهایی از نیاز شهروندان، حضور پلیس، ایجاد کاربری‌های متنوع جهت حضورپذیری بیشتر و افزایش ساعات خرید و فروش (ایجاد کاربری‌های ۲۴ ساعته و توجه به زندگی شبانه) را از عوامل دیگر افزایش امنیت در این پیاده‌راه ذکر کرده‌اند. اصول پیشنهادی برای ارتقای امنیت در پیاده‌راه‌ها و بافت‌های شهری براساس نتایج به دست آمده از پرسشنامه‌ها و آزمون فریدمن در جدول (۴) ارائه شده است.

در این پژوهش به بررسی نظر افراد در رابطه با میزان امنیت شهری و زیست‌محیطی در پیاده‌راه علم‌الهدی شهر رشت پرداخته شد. برای تحلیل پرسشنامه‌ها، نرم‌افزار SPSS مورد استفاده قرار گرفت و با استفاده از آزمون فریدمن، عوامل مؤثر بر ایجاد امنیت شهری و زیست‌محیطی در پیاده‌راه علم‌الهدی با توجه به اقلیم رشت مورد سنجش قرار گرفت. مطابق یافته‌های پژوهش، میانگین رتبه محاسبه شده برای "سطح نورپردازی و روشنایی در این محدوده را تا چه حد مناسب با اقلیم رشت در جهت استفاده از انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر می‌دانید؟ (مؤلفه روشنایی در ارتباط با ایجاد امنیت شهری و زیست‌محیطی در بافت)" بیشترین مقدار بوده و کمترین مقدار نیز برای سؤال "تا چه میزان در پیاده‌راه، ازدحام موجب افزایش جرم و جنایت

جدول ۴- ارائه اصول برای ارتقای امنیت در پیاده‌راه‌ها

Table 5. Provide principles for improving sidewalks safety

ارائه اصول برای ارتقای امنیت در پیاده‌راه‌ها	مؤلفه‌های مورد بررسی به ترتیب رتبه بدست آمده در آزمون فریدمن
تعریف ورودی پیاده‌راه ایجاد عناصر شاخص در محل ورودی‌ها مانند کاربری شاخص و یا کالبد شاخص استفاده از عناصر تعریف کنج برای افزایش خوانایی	دشوارسازی دستیابی به اهداف مجرمانه
تعیین حریم‌ها در پیاده‌راه تعیین حریم پیاده و سواره تعیین مسیرهای حرکت برای افراد مختلف استفاده از نرده و شمشاد و پوشش‌های زیست‌محیطی برای تعیین حریم (مثلاً حریم عابر پیاده و...)	قلمرو
طراحی مسیرهای صاف و مستقیم از بین بردن مسیرهای تنگ و باریک استفاده از پلیس برای کنترل وضعیت	کنترل و دسترسی (نفوذپذیری)
ایجاد فعالیت‌های شبانه روزی (درمانگاه، آژانس و...) در پیاده‌راه ایجاد فعالیت‌های جاذب جمعیت مانند فضای سبز، پارک و... در پیاده‌راه	حمایت از فعالیت‌ها
امکان دید به فضاهای عمومی با قراردادن کاربری مسکونی در طبقه بالا (چشمان ناظر) ایجاد کاربری‌های تجاری در طبقه همکف بناها ایجاد فعالیت‌های جاذب جمعیت مانند فضای سبز، پارک و... در پیاده‌راه‌ها جهت افزایش حضور مردم و نظارت	نظارت طبیعی
استفاده از دوربین‌های مدار بسته استفاده از پلیس جهت نظارت بر فضا	نظارت سازمان دهی شده رسمی
رسیدگی (نظافت و تعمیر) مداوم به مبلمان شهری (میز و نیمکت‌ها)، چراغ‌ها و...	تعمیر و نگهداری
ایجاد فضاهای باز مناسب برای حضور افراد مختلف و جلوگیری از ازدحام زیاد	اندازه فضا
طراحی فضاهای دوستدار محیط زیست در پیاده‌راه	فرم فضا
افزایش سطح نورپردازی به خصوص در کنج‌ها استفاده از نورهای با انرژی‌های تجدیدپذیر در قسمت‌های مختلف پیاده‌راه‌ها	روشنایی

Abadan), *Journal of Iranian Architecture and Urbanism*, 11(19): 115-130.

- Salehi, Esmail (2008), *Environmental Features of Secure Urban Spaces*, Tehran, center for Urban Studies and Architecture. (In Persian)

References

- Zameni, Morteza; Razaghi, Asl Sina; Pourmahabadian, Elham (2020), *Comparative Evaluation of Social Capital Elements in Urban Public Housing (Case Study: Braim and Bawarda Residential Areas in*

10. Danesh, TZ. (1995), who is Quilty, criminology is, *keyhan Publishing*, Sixth Edition.
11. Kasan, M. (2006), *Principles of Criminology*, Mir Ruhollah Sadiq Translator, Tehran, dadgostar Publication, First Edition.
12. Amiri Rashtiqi, Ma'edeh and Ashriya, Rouhollah (1393). *The Role of Urban Architecture in Reducing Offenses*, the First Congress of Urban Management and City Councils, Sari. (In Persian)
13. Hojjat Ashrafi, Q. (1999), *Tehran Municipality Council and Islamic Councils*, Ganj Danesh Publication, Fourth Edition, PP: 119-121. (In Persian)
14. Ardabili, M. (2008), *Public Penal Law*, Tehran, Legal Foundation, Vol 20 (1), pp: 56-59. (In Persian)
15. Kaldi, AR. (2002), deviance, crime and prevention, *Journal of Social Welfare*, No. 3.
16. Byanlu, Y. Mansourian, M. (2006), Relationship between population density and the amount and type of crime. *Journal of Social Welfare*, Vol. 5, No. 22.
17. Gurchy Beigi, M. (2005), *Crime prevention through environmental design (CPTED)*, MSc Thesis in Criminal Law and Criminology, Faculty of Law, Tehran University. (In Persian)
18. Abdullahi.h, M. (2004), *Crime prevention through urban land use planning (case study: robbery in the zanjan city)*, MSc Thesis Geography and Urban Planning, University of Zanjan.
19. Mahmoudi Janki, Firouz and Ghorchi Beigi, Majid (2009). The Role of Environmental Design in Crime
3. Hosseini, Seyyed Ali (2004). *Analysis of Local Operations on Citizen's Travel Behavior in Case Study: Rasht City*, Journal of Human Geography Research, Volume 46, Number 3. (In Persian)
4. Seidaei Gelsefidi, Seyyed Kaveh; Pourmahabadian, Elham; Falamaki, Mohammad Mansour, (2020) Explain the role of sidewalks in promoting security in crime-prone urban spaces and creating vitality in historical contexts, *journal of Safe city*,3(10). (In Persian)
5. Crow, T. (2000), *Crime Prevention through Environmental Design*. 2nd Edition. Boston: Butter Worth-Heiman. Pp 43-67.
6. Taherkhani, Zahra (2009), Investigating the Social Factors Affecting Safety Sensitivity among Isfahan Citizens Master's Degree, *Social Sciences*, Isfahan University. (In Persian)
7. Beigzadeh, Ebrahim; Afshari Maryam (2012), Climate change and environmental regulators in international law, *Journal of Legal research*, 14(6). (In Persian)
8. Beigzadeh, Ebrahim; Afshari, Maryam (2012), Climate change from international security to human security in international law, *Journal of Legal research*, 14(107). (In Persian)
9. Pourmahabadian, Elham; Ahmadi, Hassan; Amiri, Seyyed Yousef (2017), Formulation of principles and strategies for improving the safety of pedestrians in the historical city of Rasht in order to improve the quality of urban spaces, *journal of Urban Management*, 2017; 16(48): 205-222.

- Sixth Year, No 22, pp: 87-106. (In Persian)
25. Modiri, Atosa (2006), *Crime, Violence and Safety in the Public Space of the City*, No. 22, Social Welfare Scientific Research Resolution, 6th Year. (In Persian)
26. Behzadfar, Mostafa and Ghorbaiyan, Mahshid (2008), Street design based on environmental quality variables, *Arman Shahr Architecture and Urban Planning*, Quarterly, Year 1, No 1. (In Persian)
27. Madani pour, Ali (2000), *Urban Space Design (New Approach to Social and Spatial Process)*, Translation: Farhad Mortezaie, Tehran, Urban Planning and Processing Co. (In Persian)
28. Pakzad, Jahanshah (2006), *Theoretical Basis and Urban Design Process*, Tehran, Shahidi Publishing. (In Persian)
29. Ahmadabadi, Zohreh; Salehi, Maryam & Ahmadabadi, Ali (2008), Relationship between place and crime, *Journal of Social Welfare Research*, 7 (27). (In Persian)
- Prevention, Quarterly Journal of Law, Year Thirty-Nine, No. 2. (In Persian)
20. Chalbi, Masoud and Mobaraki, Mohammad (2005), The study of the relationship between social capital and crime at macro and macro levels, *Selected articles of the first national conference on the role of tribes in preventing mass struggle*, 2011 Gachsaran, Tehran, Green Ziton Publishing.
21. Najafi Abrand Abadi, Ali Hossein and Hashim Beigi, Hamid (1998), *Criminology Encyclopedia*, Tehran, Shahid Beheshti University Publishers. (In Persian)
22. Dekhoda, Ali Akbar (1998), *Dekhoda Dictionary*, Dekhoda Institute, Tehran. (In Persian)
23. Rabbani, Rasoul (2006), *Urban Sociology*, Tehran: Publication of the University of Isfahan, Second Edition. (In Persian)
24. Saroukhani, Bagher & Navidniya, Manije (2006), Social Security of the Family and Residence Area in Tehran, *Journal of Social Welfare Research*,